

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadják minden hirdetési irodában.

XIII. évfolyam.

Vasárnap 1904. évi október 2-án.

40. szám.

A nemzeti szellem.

Az állam és társadalom közötti ellentét nemcsak meg nem szűnt a fölvilágosodás és tudományosság terjedésével, ellenkezőleg: mindig többféle és több irányú törekvést látunk az állam és társadalom ellentétes fogalmának, céljának és működésének föltüntetésére és az ebből származó ellentétes viszonylatok kiélesítésére.

Az állam és társadalom közös alapját, közös céljait, egymásra utaltságát ma kevesen látják s mindjobban szaporodik az a nézet, hogy vagy az egyik, vagy a másik fölösleges s majd az állami működést óhajtják egyesek a társadalomra ruházni, majd pedig az államot akarják mások a társadalmi élet központjává tenni.

Ezek a nézetek és törekvések nem csupán az állam és társadalom természetének s feladatainak a félreismerésén alapszanak, hanem úgy a társadalmi, mint az állami, sőt az emberi magán- és közéletviszonyok helytelen alapokon való megítélésének s a közéleti élet nyilvánulásaiban a szükségesség és célszerűség föl nem ismerésének vagy kicsinylésének következményei.

Igy az állami létben egyes iskolák csak öncélt látnak, társadalmi és nemzeti alapot nem ismernek s az államra önkéntelenül a szükséges rossz elvét alkalmazzák; mások az állam alanyát a társadalomban látják s annak sok tekintetben alája rendelik az állami létet; ismét mások vagy az államot terhelik túl társadalmi föladatokkal,

vagy a társadalmat emelik állami jelentőségre az által, hogy reá a társadalmi erőket és célokat meghaladó föladatokat róznak; ismét mások pedig a sulyt a faji, nyelvi, vallási, gazdasági stb. szempontokra helyezvén, nemzetiségi, gazdasági és vallásállami törekvéseknek vetették meg az alapját.

Egyik sem alkalmas ut az állam és társadalom közötti viszony helyes fölismérésére s azok mindenike inkább az ellentétek szaporítására és kiélesítésére vezet, mint azok között a kívánatos összhang megteremtésére. A helyes ut az, a mely az ember természetes sajátjaiból, életmódjából, hajlamaiból, céljaiból és törekveséből indul ki s az emberek társas együttélésének és fejlődési törvényeinek kutatása segítségével megállapított nyomokon halad.

A nemzet a társadalomból emelkedik ki s a társadalmi lét biztosítása céljából államot szervez, abban él s így annak alanya nem a társadalom, nem is annak részei vagy elemei, hanem a nemzet. Az állam a nemzet személyes léte. Ezen az uton fölismérjük, hogy a társadalomnak és az államnak külön céljai, föladatai vannak; a társadalomban az egyéni törekvések a tulajnyomók, de már innen indul ki a köz iránti érzék s a közélet munkásait, a közérdek képviselőit a társadalom kohója választja ki az állami élet számára is.

Az államnak természetes gyökere a társadalom; azon nyugszik s abból meríti erejét s egyttal azt védi, oltalmazza minden oldalról, kívülről és belülről támadható

veszélyek elen. De függési viszonyba az állam még sem kerül a társadalommal szemben, mert erre hiányzanak a közvetlen érintkezési pontok; a közvetítő szerepet játssza az ethikai személyes létre szervezett nemzet. Ebből önként folyik, hogy az állami létben a nemzeti és nem a társadalmi akarat érvényesül. A társadalomban megérett eszmék előbb átmennek a nemzeti öntudatba s — ha arra méltók — mint nemzeti akarat érvényesülnek az államban és az állam által.

A kettőnek egymásrataltsága tehát az a tény, hogy állam és társadalom között ellentét nincsen, sőt mindkettő közösen és egyttesen szolgálja az emberiség céljait törekvéseit elvitázhatatlan.

Ha valahol, úgy a mi délvidékünkön és éppen van nagy szükség arra, hogy a társadalomban ezen fentebb hangoztatott irányeszmék mentül inkább érvényesüljenek, mert sok alkalommal tapasztaljuk, hogy társadalmunknak vannak egyes rétegei, melyek államiségünk s az állam intencziói iránt nem viseltetnek kellő bizalommal. A nemzeti szellem nem érvényesül kellő mértékben.

Az állami lét alapja pedig a társadalmat átható nemzeti szellem, a melyet az erőszakosan fölszínre hozott idegen szellem ellenében nekünk különösen ápolni és erősíteni haza-füi föladatunk.

Dr. F. L.

Tárca.

Herczeg Ferencz Album.

A mult napokban elegáns kiállítású és Herczeg Ferencznek, a magyar szépirodalom büszkeségének arcképével ellátott levelet röpitett szerte s zét e hazában a posta. Ebben a levélben az adatik tudtára mindenknek, hogy a mi nagynevű patránk új könyvet ír, ir pedig „a magyar tenger“-ről a búbajos Adriáról.

Herczeg Ferencznek minden sor írása, minden hír mely róla beszél — sehol sem talál oly általános érdeklődésre, oly meleg szeretetre, mint az o szülővárosában Versecz n, hol ifjúkori barátai, rokonai, szereto édes anyja élnek, a hol rájongo lelkesedéssel késérik minden cselekedetét.

Herczeg F. az ő mesteri tollával leírja az Adrián tett bohém utazgatását, mely utjaiban verseczi kiséroi is valának, a kik bizalmas körben oly elragadtatással beszéltek az ingylésre méltó szép napokról.

Várva várjuk a „mi oszlopunk“ új művét. Hogy milyen lesz, azt megírja maga a szerző abban e levélben, melyet Gajári Ödonhoz az „Ujság“ szerkesztőjéhez intézett.

A level a következő:

A szerkesztőhöz!

Kedves barátom!

BÖKLIN mesternek van egy elragadóan szép s mély képe: a szelesend. Mostanában a berni képtar büszkesége. Azurkek égboltozat alatt pettyes, a sós víztől likacsos köszirt emelkedik a mozdulatlan tengerből. A kovón hab-leány pihen — néhány almosan tollaskodó, feketetejű siraly társaságában. Fullasztó csend, izzó hőség, vakító napfény arad ki a keretből. A halfarku leány egy bagyadt mozdulatot tesz a karjával, mintha fel akarna emelkedni; zsbádt tagjai azonban visszahuzzak a sziklalapra. Álmodozva, vagyakozva, bájos alétsággal és mégis gonoszul leelkedve néz ki a messziségbe, mintha várná a közeledő vihart, mely szilaj életre fogja kelteni az alvó tengert.

Soha még a vihar előtti büjösletu csendet közvetlenebbül nem szimbolizáltak, mint a nyugalmas és mégis démoni erejű képen!

Hogy mi közöd, a példás családapanak, a halfarku néemberhez? Mijd jart ki fog süni!

Megigértem AZ UJSÁG-nak, hogy husvét ajandekul egy könyvet írok az olvasói számára. Nagy kedvvel hozza is fogtam a munkámhoz. Most azt kérditek tőlem, hogy miről is szól a könyvem? Nos, hát arról a hableanyról. A nyári almat alvó Adriáról szól, melynek lomhasága merő báj, pihenése csupa erő és mosolya izgató veszedelem.

Beszéljünk világosabban. A vitorlás sport-ember uti naplóját akarom közre bocsátani. Az ő Adria nem a banális tenger, melynek hullámsivatagján unottan dohog a Dániel Ernő; az ő vize az étellel, mozgással, eseményekkel, képekkel és ezer szépséggel telt Adria.

Több ezer tengeri mértföldet tettem meg vitorlás kutteren és most, mikor őszi szél fútyul a téli szállításán vesztegió yacht kopasz drótkotelei közt: most hálával, epedve és szinte nevetséges meghatottsággal gondolok rá vissza Vidaman suvöltő sirokkó szárnyán hasított a fehercsipkés, indigókék habokat; rémült siralyként menekült a fagyos leheltű bóra előtt; tikkasztó szélesendben szegett vitorlaszarnyakkal vesztegelt a vakító fényű tenger tukrén; világos éjszakán, mikor millió csillagot ringatott a tenger, karcsu hattyuként lebegett a felkelő hold óriás tanyérja fele; ujhoid éjjelen pedig foszforeszkáló csapást vont maga után a barnapiros tengeren. Es sorra jártuk a tengerpart ősdi városait és duledező kastélyait, kikotottunk elátkozott sziklás oblökben és áldott palmas szigeteken, közbe halásztunk, főztünk, eveztünk, szóval szabad férfikként és boldog emberekként éltünk.

Ha a hajónapló apró-cseprő kalandjai közül, melyek a maga erejére utalt sportember életét tarkítják, kicsillámlik valami a nyári Adria tudokló költészetéből, az nem az író érdeme lesz, hanem azoké a festőművészeké, kik arra

E bus dalok . . .

E bus dalok, e halk melódiák
Jobb voln', ha benn maradnának szívemben:
Elhalva lassan, mint az a virág,
Melynek nincs része fényben, se melegben.

Hisz annak, aki ajkam dalra készíti
Jöttükre szive még csak meg se dobban . . .
. . . Oh jaj, oh jaj nekem — ha ő nem érzi!
Mi sir felé e szomorú dalokban!

Jórgné Draskóczy Ilma.

NAPI HIREK

Református magyar istentisztelet. Ntt.

Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész és főreáliskolánk hittanára ma vasárnap d. e. 10 órakor istentiszteletet tart az állami főreáliskolában, melyről a híveket ez uton is értesíti az egyház gondnoksága.

Ó Felsége névnapja alkalmából október 4-én d. e. 9 órakor a helybeli róm, katolikus és gör. kel. templomban ünnepélyes istentisztelet fog tartatni, melyre városunk összes hivatalai és testületei meghívottak.

Személyi hír. Bajsai Zákó Milán főispánunk a múlt vasárnap városunkba érkezett, elnökölt a törvényhatósági bizottság hetfőn tartott közgyűlésén és még ugyanazon nap este Pancsovára visszautazott.

A verseczi ipartestületi titkári állásra a Neustadt Vilmosra esett 8 szavazat ellenében Gergelys Milivojt választották meg 13 szavazattal.

Meghívó. A Verseczi Kaszino saját otthonát 1904. évi október hó 9-én ünnepélyesen megnyitja. Ebből az alkalomból délelőtt 11 órakor nagyteremben díszközgyűlést tart, 1 órakor ugyanott ünnepi lakomát és 8 órakor este táncestélyt rendez, mely ünnepekre a Kaszino t. tagjait s azok vendégeit tisztelettel meghívja az elnökség. Belépő díj nincs. A hölgyek kéretnek az estélyen egyszerű ruhákban megjelenni. Az ünnepi lakoman egy teríték ára fehér- s vörös borral és pezsgővel 6 kor. Előjegyezhetni vagy a Kaszino helyiségében Kiss Albert igazgató úrnál vagy Bauer Vogel Gyula, Dr. Haag Aladár, Dr. Zepeniág Péter, Dr. Lichtcheindl Ernő uraknál. Vendégeket minden tagnak jogában áll hozni, de azok tájékoztató végett név- és számszerint bejegyzendők a gyűjtőívekbe.

Törvényhatósági közgyűlés. Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlését a múlt hetfőn tartotta meg B. Zákó Milán főispánunk elnökölte alatt. Ez alkalommal tárgyalták le a város jövő esztendői költségeloirányzatát is, melynél az a végeredmény, hogy 74% lesz a pótdadó, a tervbe vett 81% helyett. A közgyűlés különben csendes mederben folyt le. Interpelláltak: Rottler F. a rendőrfőkapitány azon intézkedése ellen, hogy a helybeli szállótermelők a czeftét csak a város bizonyos helyein adhatják el. Megmarad a régi uzus. Kirchner E. t. h. b. tag, mint tüzoltó parancsnok jogos kifogást tesz az ellen, hogy a városban — mint nem régebben egy tüzesetnél tapasztalták — igen sok takarmányt halmoznak fel. A rendőrség intézkedni fog.

vállalkoztak, hogy szinte megszegyenítően gazdag kontósba öltöztessék könyvemet.

Eszembe jut, bár tulajdonképpen nem is ide való, hogy megszólított néhány rosszkedvű író társam. Azt mondták, nem való, hogy magyar író létezem idegenben olóm az időmet és szedem a benyomásaimat. Teremtöm, hát Magyarország már nem is terjed a Kárpatoktól az Adriaig? Csak a kecskeméti nagybuczkától a szegezi tanyákig? Megnyugodhatnak olvasóim, nem csábítom őket idegen földre, csak a magyar tengerre. Arra a tengerre, melynek Frangepán volt az ura és Zrinyi a költője. A hajónk topján magyar zászló leng. Az ősi városok ormaról, melyek alatt elvonulunk, magyar dicsőség emléke ragyog le ránk. Ha most ott nem ismerik a magyart, az nekünk egy okkal több, hogy megismertessük magunkat velük. Ha magyar vitorlás rajok népesítenek be azokat a partokat, akkor a partok lakói nem volnának hozzánk annyira idegenek és mi tengeri naplopók elmondhatnók: Pro patria est, dum ludere videmur!

Budapest, 1904. szept. 20.

Herczeg Ferencz.

Markovits Gy. t. h. b. tag a városi erdőben felmerült falopások ügyében szólal fel. A mulasztó közegek ellen meg fogják indítani a megtorló eljárást. A jövő évi városi költségeloirányzathoz többen hozzászólanak. A kövezésre felvett összegből törültek 18 500 kt. így a 81%-os pótdadó lesz 74%-ra. — Morlin J. indítványára kimondja a közgyűlés, hogy új jövedelmi források ügyében tanulmányozza a tanács — be kívén adatokat más városokból — az asványvizek, szóda stb. megadóztatásának ügyét és indítványt tegyen a decemberi közgyűlésnek. — Ezután Kirchner Ernő v. k. szólt hozzá a költségvetéshez. Előadta, hogy a tervezett 81%-os pótdadó immáron szinte elviselhetetlen terheket ró a város lakosságára, különösen ebben az inséges esztendőben. Elmondja, hogy városunk több mint 100.000 k-t. költ éventeként népoktatásügyi tanintézetekre. Ettől a nagy kiadástól meg szabadulhatna a város, ha népoktatási tanintézeteinek államositását kérelmezné, a pótdadó egyszerre jelentékenyen kevesebb lenne. Utal arra, hogy a közs. foreál. iskola államositásánál is mily jelentékeny kiadástól szabadult meg a város. Felemlíti, hogy e tekintetben nem kell az autonómiát féltetni, mivel polgárságunk hazafias érzelmeitől vezéreltetve úgy is behozta népoktatásügyi tanintézeteib: a magyar tannyelvet. A magyar államban pedig meg kell bízunk, a tanítók úgy is megmaradnak, a gondnokság úgy is verseczi polgarokból állittatik egybe. Utal Pancsova és Nagy-Becskerek példaira, hol az iskolák államositásával nagy terhektől szabadultak meg, felemlíti, hogy ha ezen nagy tehertől megszabadul a város, más égető kérdés p. u. a kórház kérdése megoldást találhatna. Ajánlja, hogy fel-szólalmást szivleljék meg a város atyái. Utána Rottler Ferencz szólal fel, hogy ő határozottan ellene van az iskolák államositásának, mivel nem akarja feladni a város autonóm jogát, felemlíti, hogy a főreáliskola állami kezelésbe való átadásánál is „szomorú tapasztalatok” tétettek (hogy mely irányban, azt nem mondta) és ha még egyszer arra kerülne a sor, hogy a községi foreáliskolát át kellene adni az államnak, nem hiszi, hogy azt a város megcselekedné. Elnöklő főispán azzal rekeszti be az ezen tárgynál felmerült vitát, hogy Kirchner indítványára úgy is csak a jövőre szól, jelen költségvetést nem érintheti. Kimondja a közgyűlés, hogy a közs. elemi népiskolában megnyitja a külön 5-ik osztályt és új tanítói állást szervez. A nemes jótékonyágot gyakorló „Népkönyha egy-let” nek építkezés céljaira 500 k-t szavaz meg a közgyűlés. Az esküdtbírák lajstromának összeállításával Dr. Seemayer Károlyt, Dr. Markovits Gy. Dr. Miletits Sz. és Hemberger Bálintot bizza meg a közgyűlés.

Nocker hangversenye. Folyó évi október hó 8-án este 8 órakor tartatik meg a Szőlővenyige helyiségében Lengauer Hedvig, Teubel Matild és Argény Emilia kisasszonyok és Weikert Ottó, Fierz Ernő, Michler Karoly és Schifnovszka Mano urak, valamint a verseczi magyar dalkör szives közreműködésével, Nocker János egyházi karnagy hangversenye. A hangverseny műsora igen ügyesen és a szerzemények legjavából van összeállítva. A műsor két részletből áll p. p I. részlet: 1. Aratók imaja, hatszalamú vegyes kar Szönyitól Előadja a verseczi magyar dalkör. 2. Scene de Ballet Berióttól Hegedun jatsza Lengauer Hedvig kisasszony, zongorán kíséri Fierz Ernő úr. 3. a) Reménykedés Schertől és b) Duplajáró Éneklő Nocker János úr. 4. Zongorahármas, Reissigertől Előadiak: Michler K. Schifnovszka M. és Fierz Ernő urak. II. rész: 5. Norma áriája Bellinittől a hason nevű Norma operából, éneklő Teubel Matild kisasszony, zongorán kíséri Argény Emilia kisasszony. 6. Az alom, Oslislótlól, hegedun jatsza Weikert Ottó úr (Féhertemplom) 7. a) Elragadta galambomat és b) Van-e még hely, halász legény Dankó Pistától; magyar népdalok, éneklő Nocker János zongorán kíséri Fierz Ernő 8. Szerenád férfikar tenor sólival és zongora kísérettel, Éneklő Nocker János és a zongorakíséretet jatsza Fierz Ernő. Jegyeket öv Kirchner fele könyvkereskedésben lehet kapni. Helyarok: Az első 7 sorban a 2 korona, a többi tártszékek a 1 k. 40 fill. állóhely 1 korona.

Herczeg Ferenc Album lesz a Gajári Odón szerkesztésével megjelenő „Az Ujság” c. független politikai napilap legközelebbi husvétü ajándéka. Karacsonyra pedig gyönyörű naptárral kedveskedik minden előfizetőjének kivétel nélkül. Az Ujság, melynek állandó főmunkatársai: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Miksáth Kálmán, nemcsak értékes ajándékokkal lepi meg előfizetőit, hanem kitűnő lapot is ad, mely értesültség, hírszolgálat, és bő tartalom dolgában a legfokozottabb igényeket is kielégíti. Ennek tudható be Az Ujság nak páratlanul gyors elterjedése és közkedveltsége az egész országban. Az Ujság előfizetési ára: I. hóra 2 k. 40 fill., negyedévre 7 korona. Megrendelő cím. Az Ujság kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-ut 54 sz.

A helybell iparosok dalegylete ma vasárnap este „Kirchweih-Commers“-et rendez a városkerti vendéglőben nagyobbára humorisztikus műsorral.

A megyéspüspök körlevele. Dessewffy Sándor csanádi megyéspüspök XIII. körlevelét most adta ki. A körlevél különféle római és budapesti pápai, illetve miniszteri határozatoknak szövegét, néhány irodalmi hirdetés s a személyi változások sorát közli.

A délmagyarországi tanító egylet 38-ik közgyűlése a múlt hétfőn és kedden folyt le Temesvárott, hol több mint 300 tagja jelent meg a hatalmas egyesületnek. A közgyűlést megelőzőleg a tanítók táptinteztetét avatták föl ünnepélyesen. Senk Jakab megnyitója után Molnai József tartott szép ünnepi beszédet, Minke Béla pedig alkalmi ódat szavalt. Ez után felavatta dr. Engels J prepostkanonok a konviktust. A tanítók két volt érdemes tanfelügyelőjük irant is lerótták kegyeletüket. Leleplezték a konviktusban Marx Antal és Steinbach Antal volt torontalmegyei tanfelügyelők arcképét. Délelőtt 11 órakor kezdődött a nagygyűlés, a melyen Halász Ferenc miniszteri osztálytanácsos tolmácsolta Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter üdvözlését. Beszédében megemlékezett a népiskolai törvény újraszervezéséről, a fizetésrendezésről és kijelentette, hogy a miniszteriumban a tanítói értekezlet kívanságait figyelembe vették. Utána Molnar Viktor főispán, majd pedig Dessewffy Sándor csanádi püspök nevében dr. Engels prepost üdvözölte a gyűlést. Azután Ujvári Béla tanügyi író, Kovács Vince, az aradi Tanítóegylet elnöke és Minke Béla budapesti tanító beszéltek. A gyűlés üdvözlő táviratot küldött Kolozsvarra Berzeviczy miniszternek. Ezek után megkezdődtek a szakelőadások. A kongresszust táviratilag üdvözölték: gróf Csáky Albin főrendiházi elnök, Wlassics Gyula volt közoktatásügyi miniszter, Zsilinszky Mihály államtitkár, Dessewffy Sándor csanádi püspök és még számosan. Gyűlés után lakoma volt. A gyűlés folyamán lelkes éljenzéssel fogadták Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter következő táviratát: Szívem mélyéből köszönöm az üdvözlést s őszinte érzéssel viszonzom azt, Isten áldását kérve a délmagyarországi tanítók lelkes működésére. Berzeviczy. Felolvasásokat tartottak: Schmidt Avtal istvánföldi all. isk. igazgató: „A nemzeti irányú népnevelés, a nemzeti vidékeken működő tanítók hivatásszerű feladata és közös érdekeinek biztosítása, tekintettel a megalkotandó közoktatási törvényre“ — címmel. A második előadó Mező Dániel volt, aki beható módon foglalkozott a tanítószeg jövőjével. Mindkét előadás élénk tetszést keltett. Az elnökség évi jelentése szerint az egyletnek 1122 fizető, 35 nyugdíjas rendes és 23 pártoló tagja van. A főkkörök száma 13. A konviktust Hart József építette és az összes költségek 69 658 koronát tettek ki. Molnar József konviktusi elnök jelentése szerint a konviktusnak volt 126.914 kor. bevétele, miből 1385-09 kor. adományokra esik. A kiadások 126.914 kor. tettek ki. A konviktus építési költségeinek levonása után a konviktus jelenleg 27.023 kor. vagyonnal rendelkezik. A jövő évi költségvetést 36.441 kor. szükséglettel állapították meg 31 798 kor. bevételekkel szemben; a hiány az adományokból és a 4643 kor. államségélyből lesz fedezendő. Nagy orommal fogadta a közgyűlés azt a jelétést, hogy Buding testvérek (Nagy-Ösz) édesapjuk emlékére 6000 koronas alapítványt tettek. Az egyletnek a múlt évben volt 3808 58 kor. bevétele és 3667-49 kor. kiadása, maradt tehát 141.09 kor. felesleg. Az egyleti közlöny kiadása 576 koronába került. Következett a tisztújítás, melynek eredménye a következő:

Tiszteleti tagok: Minke Béla, Scherka György, Martin Imre, Jörg Aladár, Bösz István és Leitch Antal. Elnök: Schenk Jakab. Alelnökök: Molnár József és Janda Ferenc. Titkár: Zsitty Béla. Másodtitkár: Wégling István (Nagybecskerek). Pénztárnok: Schreiner István. Szerkesztő: Bányai Jakab (Nagybecskerek). A konvik-tusi felügyelő-bizottság tagjai lettek: Schäffer Károly, Krémer Frigyes, Wittenberger József, Futschek Sándor, Schreiner István, Schwarz Antal és Lukasz J. Elnök még felolvassa Pancsova város meghívását, hogy az egylet jövő évi nagygyűlését Pancsován tartsa meg. A meghívást lelkes éljenzésekkel elfogadták.

D. M. K. E. Temesvárott. Temesvár pár nap előtt tartott közgyűlésén a polgármester bejelentette, hogy a Dmke elnöksége tudatta, hogy az egyesület alapszabályait akként szándékozik módosítani, hogy az egyesület három kerületi központba osztsassék, melyek közül az egyik Temesvárott volna felállítandó. Az elnökség egyúttal reméli, hogy a város közönsége meg fogja hívni az egyesületet, hogy közgyűlését ez évi december havában Temesvárott tartsa. A beküldött alapszabály-tervezetből a polgármester azt látta, hogy a Demke Temesvárt még mindig másodrendű tényezőnek tartja és Temesvár kiváltságos vezető szerepét, melyet évszázadok óta teljesít, az alapszabályok semmiképp sem biztosítják. A polgármester indítványozza, hogy a város ne zárkozzék el az alapszabálytervezet megvitátása előtt és ettől függ, vajjon elfogadja-e a város a felajánlott központot. Indítványozza továbbá, hogy a város megleghangu átiratban hívja meg az elnökséget, hogy a közgyűlést Temesvárott tartsa meg.

A zichyfalvai szabadelvűpárt új-jájalakulása. A zichyfalvai választókerület szabadelvű partja vasárnap alakult meg a választók nagy érdeklődése mellett. A gyűlésen egyhangulag pártelnökké választottak Orczy Elek bárót, ügyvezető alelnökké: Zaitz Gusztávot, alelnökké: Milossevits József Wosching J. Györgyöt, Marku Kornélt; pártjegyzővé Bielek Zoltánt. Azután az egyes helységek bizottsági tagjait választották meg.

Véres harc a rendőrség és egy örvült között. Rettenetes esemény történt tegnap kora reggeltől kezdve izgatottágban városunk lakosságát. Egy szegény elmeháborodott, üldözési mániában szenvedő örvült, Dragicz Györgye meszicsi lakos, a vasuti állomáson revolverrel löött illetve veszélyesen megbeszített két rendőrt, a kik el akartak fogni. A szegény elmeháborodott mar a mult csütörtökön nagy zenebonát csinált Verseczen. Betolakodott Osztóits Iván ügyvéd szalonjába, bezárta és eltorlaszolta magát, a rendőrségnek csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült elfogni. Egy ideig a városházán volt, hol elég nyugodtan viselte magát, úgy hogy pénteken eltolonczolták és átadták rokonainak. Tegnap szombaton a temesvári hajnali vonatra jegy nélkül akart felszálni. A rendőrségem le akarta szállítani a vonatról e közben revolvért rántott elő és Nesin Lazar rendőrré rálőtt, megsebesítvén annak állat és vállat. Az elmeháborodott ekkor becsukta magát a vasuti kocsiába, s mindenkit lelővéssel fenyegetett. A vasuti kocsi lekapcsolták és betolták a fűtőházba. Szerkesztő Zoltán rendőrfőkapitány, Baross Dezső vizsgálóbíróval a vasutnál megejtették a vizsgálatot. A rendőrség a túlzottsággal egyetemben egész délelőtt ostromolta a szegény örvültet, de tehetetlenül állottak vele szemben. Oswald József rendőr meg akarván fékezni a dühöngőt behatolt revolverrel kezében a kocsiába, de vesztére, mert az örvült golyójától találva, holtan rogyott össze. Az eközben a helyszínén megjelent csendőrség segítségével a kocsi kivontatták a nyílt pályára, ahol az egyik csendőr az ablakon keresztül lelőtte a dühöngőt. Haldokolva szállították az itteni kórházba. A hivatásának áldozataul esett rendőrt özvegye és két arvája siratja. A másik sebesültnek, Nesin Lazárnak sebé súlyos ugyan, de az orvosok bíznak felgyógyulásában.

A király a tüdőbetegekért. A király legkegyelmesebben elrendelte, hogy a József Főherczeg Szanatorium Egyesületnek, mely mar a tavasszal hozzákezd az első népszanatórium építéséhez, a budapesti királyi bérház egyik földszinti bolthelyisége ingyenesen engedtesse át az egylet humánus céljaira. Ugyan is az egyesület sorsjátékot rendez és a sorsjáték igen értékes nyereményeit a királyi bérházban

teszi közzemlére. A József Főherczeg Szanatorium Egyesület sorsjátéka iránt megyénkben és városunkban nagy érdeklődés nyilvánul.

Letartóztatott ügyvéd. Temeskubinban — mint tudósítónk írja — letartóztatták Abonyi Henrik dr. ügyvédet. Az ügyvéd ellen számtalan följelentést tettek a többrendbeli büntett elkövetésével vádolják. A letartóztatás egyik volt ügyfele kérelmére történt, akit százezer koronáig károsított meg. Abonyi egész vagyonára bünygyi zarlatot vezettek Abonyi dr. mintegy tíz év óta lakott Temes-Kubinban s nagykiterjedésű praxisával mintegy 200 000 korona vagyont szerzett. Nem a legjobb hírből állott, volt ellene fenytő eljárás is folyamatban okiratamisítás miatt, de akkor felmentették. Abonyi dr. Temes-Kubinban Deszpinitz birtokos ügyvéde volt, akinek ingatlanára az árverést elrendelték. Az árverésen a kincstár is érdekelve volt. Abonyi különféle machinációkkal öt évig huzta-halasztotta az árverést. Ebből az ügyből történt ellene a feljelentés, s a fehértemplomi kir. törvényszék vizsgálóbírája s az ügyész ma Temes-Kubinba mentek s ott foganatosították a vizsgálatot, amelynek során aztan Abonyit letartóztatták s ma este beszállították a fehértemplomi törvényszék házába. Abonyi ellen Deszpinitz Áron és neje ügyvédi büntett, sikkasztás és okiratamisítás miatt tett feljelentést. Ugyanis Abonyi Deszpinitzék ingatlanának elárvereztetésekor kiterőszakolta az ingatlant terhelő adósságok kifizetését, hogy ő majd kifizeti ezeket a terheket a hitelezőknek, a pénzt felvette, de felvette azokat a letéteket is, amelyek az ingatlant terhelő ezen követelések kifizetésére szolgáltak. Mintegy 100 000 koronát szedett össze ilyen módon, aztan eltűnt. Mikor a feljelentés megtörtént, visszajött Temes-Kubinba, ahol aztan letartóztatták. Vagyonát már régebben nejére iratta át.

Jó tanács. Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az ország meteorologiai intézetének és a Meteor időjósai többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következék is be: meghülésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk Réthy-féle pemetefü-cukorkát, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

A legolcsóbb lap. Nemcsak a legolcsóbb, de egyben a legjobb szépirodalmi, képes hatilap a „Képes Családi Lapok”, mely már 26 évre fennáll. A „Képes Családi Lapok”-nak most új szerkesztője és tulajdonosa van, Gárdonyi Ignác vette át, ki hatalmasan megjavította a lapot. A „Képes Családi Lapok” most szebb, jobb mint volt, de ára most is negyedévenként csak 3 korona. Minden új előfizető egy szép regényt kap ajándékba. A lap felelős szerkesztője tovább is Csilag Maté maradt. Kérjen mindenki mutatványszámot a kiadóhivataltól, Budapest, VI., Ó-utca 12.

Szerkesztői levelezés.

—y —s. Nem a mi lapunkba való. Tessek bekopogtatni vele német lapársainkhoz. Azok, a kiket illet úgy inkább tájékozódnak. Október végén Pancsován.

908 szám. — 1904. vk.

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó, az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezezzel közzemlére teszi, hogy a verseczi kir. járásbírósnak 1904. évi Sp. III. 483 számú végzése következtében Dr. Kerpel Zsigmond ügyvéd által képviselt Osmank A. javára Zsitvay Béla ellen 557 k. 20 f. s járuléka erejéig 1904. évi február hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1121 k. 70 f. becsült következő ingóságok, u. m.: rövid bolti árúk nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a verseczi kir. járásbírósnak 1904 évi V. 292/5 sz. végzése folytán 557 kor. 20 f. tőkekövetelésének 1904. évi január hó 15. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 78 koronára 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig verseczen alperes üzlet helyileendő eszközölésére 1904. évi október hó 5-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzetetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt verseczen, 1904. évi szeptember hó 25. napján.

Fixmann,
kir. bírósági végrehajtó.

5618. szám 1904.

Hirdetmény.

Ezennel közzemlére tétetik, hogy az idei közös hadseregbeli ellenőrzési szemle Versecz városában f. é. október hó 11, 12 és 13-an a városházánál fog megtartatni a következő sorrendben.

Október 16-án a cs. és kir. 61 számú gyalogezredhez tartozó legénységgel október 12. és 13.-án a többi csapattekhez tartozó legénységek felhivatnak ennél fogva a helyben tartozkodó nem tényleges állományu katonák a katonai igazolványi könyvhöz mellékelt oktatás 39 pontjában említett kivételével miszerint a fent kitűzött napokon mindenkor reggeli 8 órakor pontosan jelenjenek meg és az igazolványi könyveket magukkal hozzák, mert a meg nem jelenők, vagy elkésve beérkezők az utószemlére kötelesek megjelenni s ezen felül a menyiben elmaradásukat igazolni nem tudják a katonai szabályok szerint meg is fognak büntettetni.

Az utószemle f. é. november hó 14, 15 és 16-án Temesvárott a „Nándor” laktanyában tartatik meg.

Verseczen, 1904. évi szeptember hó 9-én.

Polgármester helyett:
Koszirovics, főjegyző.

8336. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közzemlére tétetik, hogy az idei honvédségbeli ellenőrzési szemle Versecz városában f. é. október hó 14. és 15-én a városházánál fog megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva a helyben tartozkodó nem tényleges állományu és a honvédséghez tartozó legénység a honvéd igazolványi könyvhöz mellékelt oktatás 39. pontjában említett kivételével, — miszerint a fentkitűzött napokon mindenkor reggel 8 órakor pontosan, jelenjenek meg és az igazolványi könyveket magukkal hozzák, mert a meg nem jelenők vagy elkésve beérkezők az utószemlére kötelesek megjelenni s ezen felül a menyiben elmaradásukat igazolni nem tudják, a katonai szabályok szerint meg is fognak büntettetni.

Az utószemle f. é. november hó 15-én a verseczi honvéd laktanyában fog megtartatni.

Verseczen, 1904. évi szeptember hó 12-én.

Polgármester helyett:
Koszirovics, főjegyző.

5931. szám. — 1904. tkvi.

Arverési hirdetés és árverési feltételek.

A verseczi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közzemlére teszi, hogy Dr. Popovics Miklós verseczi ügyvéd által képviselt Maleta Joszif, Stepan Gyöngy és Pancsován Bertalan javára, — Molin Jakab, elleni végrehajtási ügyben 64 k. 20 f. tőke 11 kor. 05 fill. eddigi és 16 k. 30 fill. jelenlegi költségnek, valamint a csatlakozást nyert Dr. Prosteán Oktavian javára 116 k. és jár: és Grecsarszky Szilárd javára 171 k. és jár. kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő, s a verseczi 3005 sz. tjkvbe irt A I (5141-5142) hr sz. 3206 ösz. beltelkes ház 3360 kőszegben megállapított kikiáltási árban 1904. évi október hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor a kir. járásbírósnak árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígérlet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan kikiáltási árának 10% át vagyis 336 k. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ártalakkal számított s az 1881. november hó 11-én 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában jelzett ovadkképes értékpapirban a kiküldött készpénz leteni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóság irodájában a közzemlére előljárásnál megtekinthetők.

Verseczen a kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságnál 1904 évi július hó 28-ik napján.

Ambrus kir. aljbíró.

8768. szám. tan. 1904.

Hirdetmény.

Versecz város törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett évi 5000 kor. törzsfizetéssel, 1000 kor. lakbérrel és két ötdéves, a törzsfizetés 10-10%-át kitevő szolgálati korpótlékkal javadalmazott polgármesteri és egyúttal árvaszéki elnöki állás választás útján betöltendő lévén, ezen állásra ezennel pályázat hirtettedik azzal, hogy az 1883. évi I. t. cz. 5. §-a VIII. pontja értelmében főszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. október hó 6-ig bajsai Zákó Milán főispán úr Ó Méltóságához benyújtandók.

Versecz, város tanácsának 1904 évi szeptember hó 14-én tartott üléséből.

Polgármester helyett:
Koszirovics főjegyző.

9343. szám. tan. 1904.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a népfelkelési időszaki jelentkezés. Versecz városában 1904. évi október hó 6, 7 és 8-an fog megejteni.

Felhivatlak tehát a Verseczen tartozkodó valamenyi katonailag kiképzett valamint azon katonailag ki nem képzett népfelkelők kik ajánlati lappal el vannak látva, hogy fenti napokon és pedig az 1868-1870 években születtek október hó 6-án, az 1865-1867 években születtek október hó 7-én és az 1862-1864 években születtek pedig október hó 8-án mindenkor reggeli 8 órakor a városházánál a törvényes következmények terhe alatt jelenjenek meg.

Verseczen, 1904. évi szeptember hó 12-én.

Polgármester helyett:
Koszirovics, főjegyző.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Rét h y-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-féle fogadjunk el!

Jobb minőségű lábbelik

mint Chevreaux-, Boxcalf-, vagy borjabőrűl készültek számára
a legkitűnőbb fényesítő

a GLOBIN

mely minden nagyobb fáradság nélkül

a legremekebb fényt adja.
Egyszerű Kezelés.

Kapható a legtöbb üzletben.

Ifj. Schulz Frigyes részvénytársaság, Eger i. B., Lipese.

Schicht-szappan

J e g y e k:

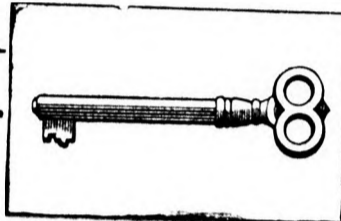
„szarvas“

„kulcs“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

RÁZAY-féle SÓSBORSZESZ.

A BRÁZAY-féle sósorszesz kitűnő szol-gálatot tesz olyan embereknek, a kik sokat járnak, vadászoknak, turistáknak, szóval minden sportférfinak, mint izomedzőszer. Nyomban eloszlik a legnehezebb fáradság- is, ha erős testmozgás után bedörzsöljük magunkat tetőtől talpig sósorszeszszel

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgőncim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső-Ausztria).

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztithatatlan, könnyű, tetzetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit Müvek Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Evi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdonos nyomása Versecz.